

Biroul de Legiferare al Senatului
Ep. P.H. 16.7.2014

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind instituirea
Comitetelor românilor din diaspora**

Analizând **propunerea legislativă privind instituirea
Comitetelor românilor din diaspora**, transmisă de Secretarul
General al Senatului cu adresa nr.b847 din 18.12.2013,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare instituirea Comitetelor românilor din diaspora, folosindu-se modelul Comites-urilor din Italia.

Prin obiectul său de reglementare, proiectul se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Având în vedere că propunerea legislativă afectează bugetul de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituție.

De asemenea, ținând cont de art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, propunerea legislativă trebuie să prevadă sursele de acoperire a majorării cheltuielilor bugetare.

Totodată, semnalăm că trebuie respectate prevederile art.7 din Legea responsabilității fiscale nr.69/2010, precum și prevederile art.33 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează obligativitatea efectuării studiului de impact.

3. Referitor la soluțiile legislative propuse, semnalăm că acestea reprezintă, de fapt, o traducere în limba română a dispozițiilor din legislația italiană cuprinse în Legea nr.286 din 23 octombrie 2003 referitoare la comitetele italienilor din străinătate. Fără a nega importanța și utilitatea luării în considerare a experienței normative a altor state, precizăm că preluarea soluțiilor legislative trebuie să fie realizată prin adaptarea lor la ansamblul legislației naționale. Întrucât proiectul preia aproape în integralitate dispozițiile legii italiene, în cuprinsul acestuia se face referire la unele noțiuni nespecifice legislației române.

Cu titlu de exemplu, menționăm folosirea în cadrul primului alineat al **art.1**, a sintagmei „prin **decret** al Ministerului Afacerilor Externe”, care reprezintă traducerea sintagmei „con decreto del Ministro degli affari esteri”.

Având în vedere însă, că pe plan intern ministerele nu emit decrete, traducerea „mot-a-mot” a normelor din legislația italiană, fără a se realiza o adaptare la sistemul românesc de drept, face ca reglementările propuse să nu se integreze organic în ansamblul legislației, astfel cum prevăd, în mod imperativ, dispozițiile art.13 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Un alt exemplu se referă la referirea, în cuprinsul **art.1 alin.1** la anumite „liste actualizate”, fără a se face nicio precizare cu privire la acestea. (Menționăm că textul legii italiene se referă, în acest caz, în mod expres, la actul normativ care reglementează respectivele liste).

În același sens, precizăm că proiectul face referire exclusiv la „reprezentanțele consulare”, fără a ține seama de faptul că există state în care România nu are oficii consulare, ci doar ambasade (de ex: Polonia, Norvegia, Portugalia). Pentru acest motiv, proiectul ar fi trebuit să se refere la „misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României.

O altă situație care face imposibilă aplicarea prevederilor din prezentul proiect și care decurge din traducerea din italiană fără a se face nicio altă adaptare sau corelare, este cea din cuprinsul **art.14**, unde la **alin.2** se face trimitere la modalitățile prevăzute la art.21 și 22

(con le modalita' previste dagli articoli 21 e 22 - textul din italiană). Or, prezentul proiect nu cuprinde niciun articol 21, după **art.20** urmând direct art.22, articol care nu se referă la nicio modalitate, datorită faptului că două articole din legea italiană nu au fost preluate în actualul proiect, numerotarea fiind astfel decalată.

Asemenea exemple se mai întâlnesc pe parcursul proiectului (a se vedea și **art.15**, care face trimitere la art.23, deși această trimitere nu este corectă), fiind necesară o revedere a tuturor normelor de trimitere.

În acest context, menționăm și **art.24**, potrivit căruia „comitetele instituite la data intrării în vigoare a prezentei legi rămân în funcție” - traducere a normei din italiană „I Comitati istituiti alla data di entrata in vigore della presente legge restano in carica”, fără a se ține cont de faptul că astfel de comitete ale cetățenilor români **nu există** în prezent. (Precizăm că, în contextul legislației italiene, norma era justificată de faptul că primele Comitete ale italienilor în străinătate au fost instituite prin Legea nr.205 din 22 mai 1985, act normativ abrogat ulterior prin Legea nr.286 din 23 octombrie 2003).

De asemenea, traducerea are un aspect mai degrabă narativ, care nu este specific stilului normativ român. Mai mult, anumite expresii sunt traduse fără a fi adaptate, rezultând exprimări nespecifice limbii române, cum ar fi:

- „se instituie **prin decret** al Ministerului Afacerilor Externe **în concordanță cu Departamentul...**” (art.1 alin.1);
- „prin **ordin** al Ministrului Afacerilor Externe **în acord cu Departamentul ...**” (art.1 alin.2);
- „Comitetul ... **poate reprezenta cazurile** comunității române rezidente în cadrul circumscripțiilor consulare **autorităților și instituțiilor locale**” (art.1 alin.4);
- „Fiecare Comitet ... **poate aduce contribuții importante reprezentanțelor consulare**” (art.2 alin.1);
- „În sfera materialului prezentat de paragraful 1” (art.2 alin.2);
- „În concordanță cu **normativele** prevăzute de legislația locală” (art.2 alin.4);
- „cooperarea cu autoritățile consulare **în vederea tutelării drepturilor și intereselor** cetățenilor români” (art.2 alin.4 lit.a));
- „colaborează cu autoritățile consulare în vederea **monitorizării contractelor de muncă** ale cetățenilor români” (art.2 alin.4 lit.b));

- „**normativelor** internaționale și comunitare care aduc **prejudicii** cetățenilor români” (art.2 alin.4 lit.d))”;
- „**în faza deliberatorie a bugetului** de cheltuieli din programul anual” (art.2 alin.4 lit.f));
- „**bugetul estimativ al cheltuielilor** ce urmează a fi **susținute** pentru desfășurarea propriei activități în **anul succesiv**” (art.3 alin.3);
- „**doi angajați desemnați prin intermediul unui contract de muncă**” (art.4 alin.3);
- „**Sunt eligibili cetățenii români ... capabili să îndeplinească cerințele unui candidat la alegerile administrative**” (art.5 alin.2);
- „**Comitetul adoptă propriile deliberări**” (art.9)
- „... la deschiderea lucrărilor **ședinței succesive.**” (art.10 alin.3);
- „El este asistat de către **cel mai votat membru** al consiliului executiv” (art.11 alin.2);
- „**Comitetele sunt alese prin vot direct, personal și secret aplicat listelor de candidați concurenți.**” (art.14);
- „**cu trei luni înainte de termenul de scadență al Comitetului precedent**” (art.15 alin.1);
- „**Hotărârile ... sunt valide numai prin adoptarea de către majoritatea membrilor**” (art.16 alin.6);
- „**indemnizație stabilită prin ordin** al Ministerului Afacerilor Externe **în concordanță cu decizia** Ministerului Finanțelor Publice” (art.18 alin.5);
- sunt instituite Comitete **cu atribuții și componență precum cele electiv** prezentate la articolul 1” (art.22 alin.1).

Pe cale de consecință, pentru respectarea prevederilor art.33 și 34 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare referitoare la sistematizarea ideilor în text, precum și la stilul în care trebuie redactate actele normative, este necesară reanalizarea și reformularea **în întregime** a proiectului.

Cu ocazia reanalizării dispozițiilor proiectului, se impune și respectarea normelor de tehnică legislativă referitoare la structurarea articolelor în alineate și nu în paragrafe.

Precizăm că, în jurisprudența Curții Constituționale s-a subliniat că, *„deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea,*

unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare” (Decizia Curții Constituționale nr.681/2012).

Mai mult decât atât, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr.26/2012, nerespectarea cerinței clarității și previzibilității constituie motiv pentru declararea neconstituționalității normelor, întrucât *„conduce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice”, principiu care, „deși nu este în mod expres consacrat de Constituția României, ... se deduce din prevederile art.1 alin.(3), potrivit cărora România este stat de drept, democratic și social, cât și din preambulul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa”.*

Față de cele semnalate mai sus, proiectul nu poate fi promovat în actuala redactare.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILESCU

București
Nr. 44/15.01.2014